

Helseeventyret blørr i oljekrisen

2015 var året vi skulle finne veier ut av oljen. Men investeringer i nye helseselskaper falt ifjor med nesten 20 prosent.

HELSE

Stian Øvrebo
Johannessen og
Markus Tobiassen
Oslo

2015 skjøt investeringsnivået i helseselskaper i været på verdensbasis. Samtidig traff oljekrisen Norge for fullt. Heller enn å trekke flere investorer til helseetnologi i Norge, gikk investeringsnivået ned 19 prosent til 1,6 milliarder kroner etter dagens kurs. Det viser tall fra DNB Healthcare. Hva skjedde?

Mer presse og politikerbesøk
Oljekrisens første effekt har vært at norske helsebedrifter har fått økt oppmerksomhet fra både politikere og presse, ifølge seniorrådgiver Benedicte Bakke (44) i DNB Healthcare.

Statsminister Erna Solberg utpekte ifjor helseektoren til en bransje med stort potensial når Norge «trenger flere ben å stå på». Å bygge legemiddelindustrien i Norge er et uttalt mål både i regjeringens melding og i den nye tiltaksplanen for helse og omsorg, som ble lagt frem i november ifjor. Ifjor ble det skrevet flere avisartikler med ordet helseetnologi enn noe år tidligere. I juni klippet også statsministeren snoren under den offisielle åpningen av Curida-fabrikken i Elverum – på folke-munne kjent som «Pillefabrikken».

Fabrikken ble gjenåpnet etter at de forrige eierne, japanske Takeda, hadde besluttet å legge den ned. «Barn og voksne var samlet, flagget var heist, det var sang og musikk. [...] Det var en solskinnsdag på mer enn én måte, ikke bare for Elverum og Innlandet, men for Norges industri», skrev Solberg selv om åpningen.

Men måten bedriften ble etablert på bena på, er også symptomatisk for et marked med få potensielle investorer: en enorm dugnad fra de ansatte, hvor de la ned 7000 ubetalte arbeidstimer, selv kjøpte 84 prosent av selskapet og i snitt investerte 300.000 kroner hver.

Går ikke til høyrisiko

Oljekrisen har vært en velsignelse og forbanneelse på samme tid.

Kapitalmarkedet for helse følger i stor grad det generelle kap-

Etter oljen - helseetnologi?

- Med en oljepris på rundt 30 dollar fotet, har næringsliv og politikere fått opp farten i letingen etter flere ben å stå på for Norge.
- Da Næringsforbundet i Stavanger ifjor justerte stalle finne en vei ut av oljehengselen, pekte de seg ut fire ruter: helseetnologi, mat, it og fornybar energi.
- DNI-gründer ser i en serie artikler nærmere på hva som skjer innen helseetnologi i Norge og hvilke muligheter som ligger der.

Selskapene

- Lytix:** Legemiddelselskap med base i Oslo og Tromsø. Har siden 2009 jobbet med å utvikle legemiddel for immunbehandling av kreft.
- Curida:** Legemiddelfabrik på Elverum. Produserer flytende medikamenter på lisens for andre selskaper.
- Nordic Nanovector:** Biotechnologisk selskap med base i Oslo notert på Oslo Børs. Jobber med å utvikle Bletatutin, et legemiddel for behandling

talmarkedet. Når det er et krevende kapitalmarked, med nedgang i oljesektoren, går ikke investorene til andre høyrisikoaksjer, sier Bakke i DNB Healthcare.

Norske helsebedrifter er høyrisikoaksjer. En bedrift som Curida er et unntak når den som industribedrift produserer medisiner på lisens og ifølge daglig leder Leif Rune Skymoen (39) «kan sende en faktura hver gang de sender ut en trailer med legemidlene».

For flertallet av norske helseselskaper er situasjonen en helt annen. Det er umodne selskaper, som fortsatt sitter i forsknings- og utviklingsfasen, uten inntjening og pengestrømmer å vise til. Dermed avskrekkes investorene mer enn de tiltrekkes.

– På en måte er timingen god, men kapitalmarkedet er veldig utfordrende. Vi kjenner oljenedgangen. Det er blitt enda vanskeligere for dem som er i tidlig fase. Og jeg tror ikke det blir noe lettere nå, sier Bakke.

Opptur etter Algeta

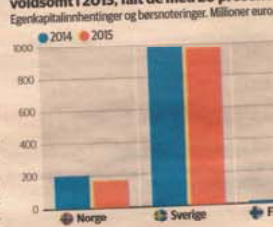
Høsten 2013 ble norske Algeta solgt til den tyske legemiddelfigant Bayer for 17,6 milliarder kroner. Den kommersielle suksessen ga en oppsving for en rekke norske helsebedrifter det påfølgende året. – Salget av Algeta gjorde at vi fikk fart på tegningene i emisjonen vår den høsten, sier administrerende direktør Umni Hejlsmaas i Lytix om da selskapet hentet penger i 2013.

Investorer som tidligere ikke hadde interessert seg for helseektoren er utført som bjellesauers, ifølge Bakke i DNB.

Men da Lytix i høst på nytt skulle hente penger høsten 2015, var situasjonen igjen en helt annen. Lytix fikk inn de 80 millio-

Investorene uteblir

Mens helseinvesteringer på verdensbasis økte voldsomt i 2015, falt de med 20 prosent i Norge.

ner kronene selskapet trengte, men emisjonen halverte verdvurderingen av selskapet – fra 540 til 270 millioner kroner.

– Vi klarte å finansiere opp. Men det var utfordrende. Vi ser frem til at det går fra ord til handling fra

politikerne. Det er viktig at myndighetene finner frem til risikoavlastning for investorer, sier Hejlsmaas og peker blant annet på formuesskatt på arbeidende kapital.

markus.tobiassen@dn.no

Helseminister Bent Høie (til høyre) deltok onsdag på konferansen «Helse og Fremtid», i regi av Novartis og Legemiddelforeningen. Foto: Elin Høyland

Samlet på konferanse

Oslo: Onsdag var helseindustrien samlet på konferansen «Helse og Fremtid», i regi av Novartis og Legemiddelforeningen. I sine innlegg trakk helseminister Bent Høie, NHO-sjef Kristin Skogen Lund og Innovasjon Norge-sjef Anita Krohn Trasseth frem mulighetene Norge nå har til å utvikle helseindustrien i landet.

Vi ser hvordan helseektoren kommer veldig kraftig inn på områder som nyskaping og innovasjon

Bent Høie, helse- og omsorgsminister (H)

Det er store, store muligheter her

Anita Krohn Trasseth, sjef i Innovasjon Norge

Vi må fokusere på å bake kake, ikke spise kake. Den fant jeg på nå

Kristin Skogen Lund, NHO-sjef

Halverte børsverdier

Oslo: Selv flertallet av helseselskapene på Oslo Børs skiller seg fra de fleste børsverdiene å være umodne selskaper, påpeker Benedicte Bakke i DNB Healthcare. Investorenes risikoaversion har de dermed også fått merke. – Det gikk gjennomgående godt i 2014 og i begynnelsen av

2015. Men så begynte det å snøre seg til og kapitalmarkedet ble veldig utfordrende, sier Bakke. Algeta-gründer Roy Larsens nye biotechnologisk selskap Nordic Nanovector gikk på børs i mars ifjor med en overtegnet notering på 32 kroner per aksje. Nå handles aksjen til under halve verdien.

Kan være korreksjon

Oslo: Daglig leder Leif Rune Skymoen i Curida poengterer at noe av fallet man nå ser i investeringer, kan være en korreksjon til oppturen i kjølvannet av Algeta-salget i 2013. Seniorrådgiver Benedicte Bakke i DNB Health-

care sier at tallene også kan preges av at enkeltemisjoner kan få større utslag, men sier samtidig at det gjennomgående er blitt vanskeligere for norske helseselskaper å få tak i avgjortende kapital det siste halvåret.

MOUNTAIN RACE 48

FØLG BLOGGEN MOUNTAINRACE PÅ DN.NO/DNDIALOG*

*DN Dialog er en kommersiell tjeneste levert av Dagens Næringsliv

NYHET

Mountain Race 48 – Refl ski for raske turer i fjellet – 180-210 cm – Bredde: 60-48-53 – 1570 g. [200 cm, pr par] – 3/4 Stålkant – Felleløst

www.asnes.com

Åsnes